

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาเป็นหัวข้อต่างๆ ดังนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 5.2 สรุปผลการวิจัย
- 5.3 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.4 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจสภาพการเรียนรู้และความต้องการ ในการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อสร้างและประเมินคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

5.2 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

5.2.1 ผลการสำรวจสภาพการเรียนรู้และความต้องการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอนเรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการสำรวจข้อมูลสภาพการเรียนรู้และความต้องการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์สำหรับการจัดการเรียนการสอน เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนมีความต้องการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดนอกจากนี้ นักเรียนคิดว่าการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับ มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2.2 ผลการประเมินการสร้างและหาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้น มีเนื้อหา บทเรียน และแบบฝึกหัด ให้นักเรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะและกระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นตอน เป็นการเรียนการสอนในลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเองและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ Facebook

ผลการหาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนการจัดการเรียนรู้และเนื้อหา มีความคิดเห็นว่า คุณภาพการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สร้างขึ้น คุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.38)

2. ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อและการนำเสนอ มีความคิดเห็นว่า คุณภาพของสื่อและการนำเสนอในการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้น มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.28)

ผู้เชี่ยวชาญสรุปผลการประเมินคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นโดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.33) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2.3 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสารโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลจากการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า ผลที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน ซึ่งมีคะแนนเต็ม 30 คะแนน กลุ่มตัวอย่างสามารถทำได้ คะแนนเฉลี่ย 11.11 และผลที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนซึ่งมีคะแนนเต็ม 30 คะแนนเท่ากัน กลุ่มตัวอย่างสามารถทำได้ คะแนนเฉลี่ย 24.95 เมื่อนำผลที่ได้มาหาค่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ ค่าทางสถิติ (t – Dependent) ปรากฏว่าค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ 26.05 เมื่อนำค่าที่ได้ไปเปิดตารางมาตรฐาน t ปรากฏว่าค่าที่ได้มีค่ามากกว่า นัยสำคัญที่ .05 แสดงว่าคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้สร้างขึ้นสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2.4 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ถูกประเมินโดยกลุ่มตัวอย่าง พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = 0.13) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.3 อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้การจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นสื่อที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นการสอนในลักษณะของการแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนเพื่อการสื่อสารมีรายละเอียดของเนื้อหาที่ชัดเจน มีภาพ และตัวอย่างที่สื่อความหมายได้ นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

5.3.1 การสำรวจสภาพการเรียนรู้และความต้องการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในการจัดการเรียนการสอนเรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จากการตอบแบบสำรวจของนักเรียนที่เป็นกลุ่มประชากรได้ผลการสำรวจตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ พบว่า นักเรียนมีความต้องการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อยู่ใน ระดับ มากนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อจะได้ศึกษากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนระหว่างเรียนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชนิษฐา บำรุงลาน [67] ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนแบบ โครงงานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ วิชา คอมพิวเตอร์กราฟิกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งพบว่า นักเรียนมีสภาพปัญหาและความต้องการในการเรียนแบบโครงงานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.27 ซึ่งอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความต้องการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้บนเครือข่ายสังคมออนไลน์

5.3.2 การจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

มีการสร้างการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้น มีเนื้อหา บทเรียน และแบบฝึกหัด ให้นักเรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะและกระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นตอน เป็นการเรียนการสอนในลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเองและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ Facebook ผลการหาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคุณภาพอยู่ใน

ระดับดี อันเนื่องมาจากการออกแบบที่กระทำอย่างเป็นระบบ ตามขั้นตอนการออกแบบ 5 ขั้นตอน ประยุกต์ใช้ขั้นตอนการพัฒนาบทเรียนการสอนของ ไพโรจน์ ตรีธนากุล และคณะ [52] คือ

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ (Analysis)

ขั้นที่ 2 การออกแบบ (Design)

ขั้นที่ 3 การพัฒนา (Development)

ขั้นที่ 4 การนำไปใช้ (Implementation)

ขั้นที่ 5 การตรวจสอบ (Evaluation)

ดังนั้น การดำเนินการออกแบบสื่อตามขั้นตอนดังกล่าวทำให้ได้สื่อที่มีคุณภาพส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์มีคุณภาพตามไปด้วย นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่แปลกใหม่ สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรึกษาปัญหาร่วมกันได้ เพราะเครือข่ายสังคมออนไลน์ คือการที่มนุษย์สามารถเชื่อมโยงถึงกันสื่อสารถึงกัน ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต จนกลายเป็นชุมชนที่ทำให้ผู้ใช้สามารถแบ่งปันข้อมูลที่สนใจ และข้อมูลตนเอง ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของทวีพงศ์

ศรี สุวรรณ [74] ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์วิชาฟิสิกส์ ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า คุณภาพของการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์วิชาฟิสิกส์ ทั้งด้านเนื้อหาและด้านสื่อและการออกแบบมีอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งใช้หลักการออกแบบ 5 ขั้นตอน ที่เหมือนกันทำให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีคุณภาพ

5.3.3 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสารโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อันเป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้มีการสร้างอย่างเป็นระบบด้วยหลักการออกแบบ 5 ขั้นตอน ได้ผ่านการประเมินคุณภาพ และปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ผ่านกระบวนการประเมินค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ทำให้สามารถวัดผลได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน ช่วยให้นักเรียนมีมีแรงจูงใจมีเป้าหมายสามารถวางแผนการเรียนอย่างเป็นระบบ รวมทั้ง มีการค้นคว้าและมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างเรียน จึงทำให้

นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นหลังจากที่เรียนผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงษ์ ณ นคร [64] ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างบทเรียนออนไลน์ผ่านระบบการจัดการเรียนรู้บน เครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) เรื่องระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ .05

5.3.4 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากการออกแบบและพัฒนาขึ้นตามความต้องการของผู้เรียน และในบทเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจและเรียนรู้ร่วมกัน โดยใช้กระดานสนทนา กระดานข้อความในการแสดงความคิดเห็น และรายงานผลการศึกษาค้นคว้า ให้นักเรียนได้ทราบผลการศึกษาค้นคว้าของตนเองและเห็นตัวอย่างผลงานของเพื่อนๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนดา คุณสนอง [68] ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิสต์บนเครือข่ายสังคม เรื่อง การเขียนโปรแกรมภาษาซี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีธรรมราช ศึกษาผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุดดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้

จากการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์เรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ประสบผลสำเร็จสอดคล้องกับแนวคิดของทิสนา [76] ที่ว่าการนำตนเองเป็นวิธีการเรียนรู้ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนยุคปัจจุบันโดยผู้เรียนทุกคนมีความใฝ่รู้โดยธรรมชาติอยู่แล้ว หากได้รับการส่งเสริมให้รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง และได้รับการฝึกฝนทักษะที่จำเป็นต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตคำว่า “การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง” มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า Self-Direct Learning หรือSelf Management Learning มีผู้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนคิดริเริ่มในการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยวิเคราะห์ความต้องการ กำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมและวิธีการเรียนรู้ กำหนดแหล่งการเรียนรู้ คัดเลือกวิธีการที่เหมาะสมตลอดจนการประเมินตนเองว่าเรียนรู้ได้ผลมากน้อยเพียงใด การเรียนรู้ในรูปแบบนี้ผู้เรียนจึงต้องควบคุมตนเองให้ได้ และต้องมีความตั้งใจ มี

จุดมุ่งหมายชัดเจนในการแสวงหาความรู้และทำงานอย่างเป็นระบบ ส่วนรูปแบบการเรียนรู้จะเรียนเป็นรายบุคคลหรือเรียนรู้ด้วยการทำงานเป็นทีมก็ได้เพราะการเรียนรู้ในรูปแบบนี้เป็นการพัฒนาการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์อย่างมีเป้าหมาย ส่วนในภาษาไทยมีการใช้หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นต้น

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ นักเรียนควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เพื่อที่จะเรียนรู้ได้เร็วขึ้น
2. จากการวิจัยที่ศึกษา สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในรายวิชาอื่นๆ ที่สนใจได้ โดยการปรับเนื้อหา และออกแบบบทเรียนให้เหมาะสมกับวิชาและวัยของนักเรียน
3. การจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถพัฒนาผลการเรียนรู้หลังเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดระหว่างผู้เรียนด้วยกัน จนเกิดความรู้ใหม่ ดังนั้น ครูผู้สอนควรกำหนดกรอบเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนให้มีความชัดเจนและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้คือ

1. ควรมีการวิจัยและจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในกลุ่มสาระอื่นๆ หรือในระดับชั้นอื่นๆ ตามความเหมาะสม
2. ควรมีการพัฒนาสื่อใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์